Voorstel aan de raad

Nummer: 24.099

Portefeuille:	P. van Dijk
Programma:	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer

Onderwerp: Investeringskrediet Fietsenstalling Station Lelystad Centrum

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het definitief ontwerp van de nieuwe fietsenstallingen bij station Lelystad Centrum zoals weergegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen;
2. Het reeds gereserveerde investeringskrediet ter grootte van €14 miljoen te verlagen naar €12 miljoen en dit bedrag vrij te geven, ten behoeve van de realisatie van de nieuwe fietsenstallingen bij station Lelystad Centrum;
3. Het verschil in kapitaallasten ter grootte van €55.000 door het lagere investeringskrediet om te zetten in budget voor het structurele beheer en onderhoud per jaar.

Urgentie Raad

Dit voorstel moet uiterlijk besloten zijn in de raadsvergadering van 23 april 2024. Een latere vergadering is onwenselijk, omdat er gestart moet worden met de verdere conditionering van het project, waarvoor ProRail het geld van de uitvoering nodig heeft. Dit voorstel is ingericht op een tijdig besluit van de gemeenteraad ten behoeve van besluitvorming over cofinanciering door het Rijk. De landelijke Stuurgroep Fietsparkeren staat gepland in april/mei 2024. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid mag ervan uitgegaan worden dat de aanvraag door de Stuurgroep wordt gehonoreerd.

Voorgaande besluitvorming

In juni 2020 is de raad met een informatienota geïnformeerd over de uitkomsten van de alternatievenstudie die ProRail, NS, provincie en de gemeente samen uitgevoerd hebben voor kwaliteits- en kwantiteitsverbetering van het fietsparkeren bij het station. Op 16 juni 2020 is hier een eerste raadssessie aan gewijd. Ten behoeve van de sessie van 1 september 2020 zijn door verschillende fracties schriftelijke vragen en technische vragen gesteld. Op basis van de alternatievenstudie heeft de landelijke Stuurgroep fietsparkeren eind september 2020 ingestemd met het verder uitwerken van twee gebouwde stallingen aan weerszijden van de stationshal en uitbreiding van de stalling Botter.

Op 10 november 2020 heeft de raad bij de begrotingsbehandeling een voorbereidingskrediet van €525.000 beschikbaar gesteld en de meerjarenraming met ingang van 2024 bijgesteld met -€368.000 ten behoeve van de kapitaallasten op de investering.

In maart 2021 is tijdens een benen-op-tafel-sessie in de raad van gedachten gewisseld over het

concept-voorlopig ontwerp. De opmerkingen zijn vastgelegd en nu verwerkt in het VO-plus.
In oktober 2021 is het voorlopig ontwerp vastgesteld met raadsbesluit 231. Met dit besluit is ook het eerste investeringskrediet van €10,92 miljoen gereserveerd, zijn de kapitaallasten bijgesteld naar €382.200 per jaar en is €55.200 per jaar beschikbaar gesteld voor structurele beheer en onderhoudskosten.
Bij de begroting 2024 is het gereserveerde investeringskrediet verhoogd tot €12,62 miljoen en het voorbereidingskrediet naar €1,35 miljoen.

Inleiding

Voor de nieuwe fietsenstalling is een ontwerp opgesteld, met daarin een aantal optimalisaties ten opzichte van de eerder gepresenteerde ontwerpen. Na enige aanpassingen ten opzichte van de eerdere ontwerpen zijn nu comfortabele en veilige stallingen ontstaan voor ca 3.160 fietsen. De voorgestelde ingrepen leveren een kwaliteitsslag voor de reiziger en voor de stationsomgeving. Het college vraagt de raad om van het reeds eerder gereserveerde investeringskrediet van besluit 9 bij de begroting 2024 €12 miljoen vrij te geven. De bouw van de nieuwe stallingen is voorzien in 2026, waarmee ingebruikname uiterlijk in 2027/2028 plaatsvindt. Het ontwerp is nu gereed voor presentatie in de landelijke stuurgroep fietsparkeren. De gemeenteraad wordt nu voorgesteld in te stemmen met het ontwerp en het investeringskrediet ter beschikking te stellen.

Argumenten

1. In te stemmen met het definitief ontwerp van de nieuwe fietsenstallingen bij station Lelystad Centrum, zoals weergegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen;

1.1 De nieuwe stalling levert een kwaliteitsslag op voor reiziger en het stationsgebied
Het ontwerp bestaat uit een tweetal gebouwde fietsenstallingen en een maaiveldstalling aan de zijde van de Botter. Ten behoeve van de stalling aan de Botterzijde wordt de bestaande weg versmald met ca 1 meter. Met dit ontwerp wordt niet alleen de hoeveelheid stallingen uitgebreid, maar ontstaat ook een aanzienlijk hogere kwaliteit voor de reiziger. In de gebouwde stallingen staat de fiets veilig en droog; na het parkeren van de fiets heeft de reiziger vanuit de stalling directe toegang tot de stationshal. Met de inrichting, verlichting en glazen gevels is veel aandacht besteed aan comfort en sociale veiligheid. De uitstraling van de stalling naar de omgeving is ook een flinke verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Bovendien sluit het ontwerp goed aan bij het advies van de Erfgoedcommissie. Voor meer informatie zie bijlagen.

1.2 Het ontwerp is geoptimaliseerd ten behoeve van veiligheid en verlaging kosten
Sinds de bespreking van het schetsontwerp in de raad in 2020 zijn diverse onderdelen van het ontwerp verder uitgewerkt. Dit levert een verbetering van de verkeersveiligheid op nabij de ingang van de nieuwe fiets- en voetgangerstunnel. De optimalisatie levert een totaal investeringsbedrag inclusief reeds gemaakte voorbereidingskosten op van € 18,5 miljoen op, waarvan € 11,1 miljoen te financieren door de gemeente.

1.3 De capaciteit van de stalling voldoet aan prognose
Het aantal fietsplekken opgeleverd, voldoet aan de zogenaamde ProRailprognose (die het Rijk als voorwaarde stelt) van de verwachte behoefte aan fietsparkeerplekken. Deze prognose bedraagt 2.680 voor het jaar 2030 en 3.200 in 2040.

De stallingen zoals opgenomen in het VO+ hebben de volgende aantallen fietsparkeerplekken:
Stalling Noord: 1.340
Stalling Zuid: 940
Stalling Botter: 880
Totaal ca 3.160

2. Het reeds gereserveerde investeringskrediet ter grootte van €14 miljoen te verlagen naar €12 miljoen en dit bedrag vrij te geven, ten behoeve van de realisatie van de nieuwe fietsenstallingen bij station Lelystad Centrum;

2.1 Door keuzes en herberekeningen valt het investeringsbedrag lager uit.
Op basis van de huidige raming bij het definitieve ontwerp is een investeringsbedrag van €18,5 miljoen benodigd, waarvan een gemeentelijke bijdrage van €11,1 miljoen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door keuzes die gemaakt zijn en het feit dat de voorbereidingskosten reeds al in de berekening van Prorail bleken te zitten. Vanuit risico oogpunt wordt voorgesteld om een risicobuffer van €0,9 miljoen aan te houden en het investeringskrediet op €12 miljoen vast te stellen.

2.2 De middelen moeten nog vrijgegeven worden
Voordat begonnen kan worden met de bouw van de nieuwe fietsenstalling dienen de gereserveerde middelen door de raad vrij te worden gegeven. Nu het definitief ontwerp beschikbaar is vragen wij de raad om een investeringsbedrag van 12 miljoen vrij te geven zodat met de uitvoering kan worden begonnen.

3. Het verschil in kapitaallasten ter grootte van €55.000 door het lagere investeringskrediet om te zetten in budget voor het structurele beheer en onderhoud per jaar.

3.1 Het voorstel van de vaste lasten is noodzakelijk
Met de kapitaallasten worden enkel de investeringslasten gedekt. Daarnaast zal er sprake zijn van lasten voor beheer en onderhoud en voor de exploitatie van de stalling. Voor het beheer geldt het uitgangspunt dat de gemeente 60% voor haar rekening neemt en Prorail 40%. De gemeentelijke bijdrage wordt geraamd op € 100.000. De stalling zal worden geëxploiteerd door de NS; de kostenverdeling van de exploitatie is 1/3 NS en 2/3 gemeente conform landelijke afspraken.

Over de exploitatievorm wordt momenteel gesproken met de NS. Een bemenste stalling levert aanzienlijk hogere lasten op (circa € 230.000/ jaar) dan een geautomatiseerde zelf-service stalling (circa € 10.000 / jaar), zoals ook in de huidige situatie het geval is. Daarentegen wordt het persoonlijk contact en direct toezicht door veel reizigers positief gewaardeerd.

Bij de realisatie wordt nu uitgegaan een stalling welke deels is bewaakt met camera’s en met enkele uren toezicht. Indien blijkt dat deze vorm niet werkt dan kan alsnog overgeschakeld worden naar een volledig bemenste stalling. Hiervoor worden op dit moment (bij dit verzoek) de financiën echter niet geregeld.

3.2 Het lagere investeringsbedrag levert een voordeel op in de kapitaallasten
Doordat het investeringsbedrag gedaald is, nemen ook de kapitaallasten af. Deze daling kan gebruikt worden om de stijging in de jaarlijkse exploitatie- en onderhoudskosten op te vangen. Met dit voorstel wordt hierop ingespeeld.

Kanttekeningen

1. In te stemmen met het definitief ontwerp van de nieuwe fietsenstallingen bij station Lelystad Centrum, zoals weergegeven op de bij dit besluit behorende tekeningen;

1.1 Risico gelijktijdige werkzaamheden stationsomgeving
De fietsenstallingen zijn niet de enige ingrepen die de komende jaren in het stationsgebied zijn voorzien. Ook het busstation, de wegenstructuur en de openbare ruimte rondom het station worden aangepakt. De ontwerpen zijn op elkaar afgestemd. In de uitvoering kunnen de projecten elkaar

beïnvloeden. Er wordt gewerkt met een integrale uitvoeringsplanning zodat de stationsomgeving ook tijdens de bouwactiviteiten goed blijft functioneren en de overlast voor de gebruikers zo minimaal mogelijk is. In hoofdlijn zal de realisatie van de fietsenstallingen aansluiten op de werkzaamheden rondom het Stationsgebied. De gemeente zal enkele werkzaamheden uitvoeren in op dracht van en in het kader van de realisatie van het fietsenstallingen project.

2. Het reeds gereserveerde investeringskrediet ter grootte van €14 miljoen te verlagen naar €12 miljoen en dit bedrag vrij te geven, ten behoeve van de realisatie van de nieuwe fietsenstallingen bij station Lelystad Centrum;

2.1 Realisatie is afhankelijk van cofinanciering door het Rijk
In de gekozen opzet wordt voor 40% van het investeringsbedrag cofinanciering aangevraagd bij het Rijk. Deze aanvraag moet nog worden beoordeeld en afgewogen tegen aanvragen elders in Nederland. De stalling zoals gepresenteerd in het ontwerp kan alleen worden gerealiseerd als de aanvraag wordt gehonoreerd. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid mag ervan uitgegaan worden dat de aanvraag wordt gehonoreerd.
Aanvraag krediet gaat uit van ramingen met een bandbreedte. Er wordt in overleg met ProRail een investeringsramingswaarde gekozen, waarmee nog onzekerheden zijn geïncludeerd. Momenteel loopt een reviewproces op het ontwerp, hetgeen de bandbreedte nog kan beïnvloeden. De raming betreft een zogenaamde P85-raming (15% kans op afwijking hoger of lager). Eventuele latere tegenvallers bij aanbesteding zijn voor rekening en risico gemeente.

2.2 Risico BTW verrekening
Onzeker is of de BTW voor het investeringsbedrag kan worden verrekend. De Belastingdienst heeft hierover, bij alle lopende fietsenstallingsprojecten in Nederland, nog steeds geen definitieve schriftelijke uitspraak gedaan. ProRail en NS hebben er vertrouwen in dat dit goed komt, echter hard bewijs is er nog niet. Hiernaast is het nog onzeker of de BTW voor de jaarlijks onderhoudskosten kunnen worden verrekend. Ook hierover doet de Belastingdienst geen uitspraak.

2.3 Risicodrager gemeente Lelystad
Voor enkele deelprojecten zal Gemeente opdrachtgever zijn, zoals bijvoorbeeld de verlegging van Kabels en leidingen, de versmalling van de weg de Botter, de ingang van de fietsenstalling aan de Oostzijde, straatwerkzaamheden aan de Westzijde. De vergoeding van deze werkzaamheden zal plaatsvinden op basis van een P85 zekerheidsgraad van de raming (Een p85 raming is een raming waarbij met redelijke zekerheid kan worden gesteld dat de investering niet hoger uit zal vallen. Dit houd in dat reeds een bedrag voor risico's in de raming mee is genomen.) Een zorgvuldige voorbereiding hiervan is voorbereiding om onzekerheden te voorkomen.

Financiën

De totale investering inclusief voorbereidingskosten is begroot op € 18,5 miljoen. Hiervan is € 11,1 miljoen voor de gemeente. Voorgesteld wordt om dit investeringsbedrag aan te houden op €12 miljoen. Deze investering wordt over 40 jaar afgeschreven wat neerkomt op een afschrijving per jaar van €300.000. De rentelasten bedragen € 30.000 per jaar waarmee de totale kapitaallasten per jaar €330.000 zijn. Op dit moment is €385.000 beschikbaar voor kapitaallasten.
Naast kapitaallasten is er ook sprake van onderhouds- en exploitatiekosten. Het gemeentelijk deel van de onderhoudskosten worden geraamd op ca € 110.200 per jaar. Hiervan is op dit moment €55.200 beschikbaar. Het restant van €55.000 wordt met dit voorstel beschikbaar gesteld vanuit de lagere kapitaallasten.

De totale raming inclusief voorbereidingskosten is op dit moment €18,5 miljoen, waarvan €11,1 miljoen voor ons als Gemeente Lelystad. In verband met de onduidelijk rondom de BTW vanuit de

belastingdienst (risico €2,3 miljoen) en enkele het risico dat wij als gemeente lopen op het deel dat wij uitvoeren. Wordt voorgesteld om een totale begrote investering van €12 miljoen in stand te houden.

Vervolg

In 2024 april/ mei wordt de aanvraag voor een rijksbijdrage voor de fietsenstalling ter besluitvorming besproken in de landelijke Stuurgroep Fietsparkeren. Bij positieve besluitvorming zal na aanbesteding de stalling in 2025 /2026 volgens de huidige planning gebouwd kunnen worden, zodat deze uiterlijk in 2026 in gebruik wordt genomen. Het college zal de raad tussentijds steeds informeren over de voortgang van de realisatie.

Bijlagen

- Fietsenstalling Lelystad Centrum_VO_Versie 3.1 27-02-24
- Systeemgrenzen_plangebied spoorzone v2.2
- 20240125 Lelystad_Centrum_Fietsparkeren_VO_visuals
- Botter oude en nieuwe situatie

Lelystad, 13 maart 2024

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,
J.S.W. Ozenga
**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*